
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

בלשנות שמית: עיון משווה - 25923

תאריך עדכון אחרון 29-08-2017

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: הלשון העברית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר אסתר הבר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: sirpad@zahav.net.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

בלשנות שמית מבססת מתודולוגיה להשוואה בין הלשונות השמיות השונות ומניחה יסודות למחקר הלשוניות העתיקות. בקורס זה נלמד את הבסיס התיאורטי של מבנה הלשוניות הללו, נציג כל שפה בנפרד, ונעמיק בבלשנות ההשוואתית וההיסטורית לאור תורת ההגה, תורת הצורות והתחביר, ולצד הבנה של תיאוריות עדכניות. במהלך הקורס נקרא טקסטים נבחרים בתעתיק.

מטרות הקורס:

להציג בפני הסטודנט ספרות מחקרית עדכנית ולהביאו לידיעות מעמיקות באסכולות המחקר השונות ובדרכי הניתוח המגוונות ליחסים בין השפות השמיות.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

סטודנטים יהיו מסוגלים להכיר את המתודות של הבלשנות ההיסטורית המשווה ולהתמצא טוב יותר במשפחת השפות השמיות וביחסים שביניהן.

דרישות נוכחות (%) :
100%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, קריאת טקסטים נבחרים, הצגה של מאמרים על ידי הסטודנטים.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מבוא לבלשנות היסטורית ומשווה, מקומה של הטיפולוגיה בעיסוק היסטורי משווה, מבנים גנטיביים בשפות השמיות, תפקידה של הסמיכות הפרודה והסמיכות הכפולה בשפות השמיות, המשפט המזהה והתמורה, צירופי פועל והדאטיב ומילת היחס הקומיטיבית.

חומר חובה לקריאה:

<http://www.semiticbibliography.org/>

ד' סיון, "מעמד האוגריתית בקרב הלשונות השמיות הצפוניות-מערביות בעקבות מחקר חדש", תשורה לשמואל: מחקרים בעולם המקרא, עמ' 287-297. עורכים צ' טלשיר ואחרים, ירושלים שס"א.
ח"א גינזברג, ההיסטוריה של עם ישראל, סדרה ראשונה, כרך שני: האבות, עמ' 62-75. העורך ב' מזר, תל-אביב תשכ"ז.
ח"י פולוצקי, "הלשונות השמיות", ההיסטוריה של עם ישראל, סדרה ראשונה, כרך ראשון: בשחר הציביליזציה, עמ' 67-70. העורך א"א ספייזר, תל-אביב תשכ"ז.
A. Rainey, "Redefining Hebrew —A Transjordanian Language," Maarav 14 (2007) 67-81.

E. Bar-Asher, A theory of argument realization and its application to features of the semitic languages: Harvard University 2009.

-
- E. Lipiński, *Semitic Languages: Outline of a Comparative Grammar*. Leuven 1997.
 E. Lipiński, *Semitic Linguistics in Historical Perspective*. Leuven 2014.
- G. Buccellati: "An Interpretation of the Akkadian Stative as a Nominal Sentence",
Journal of Near Eastern Studies 27 (1968):1-12 .
- G. del Olmo Lete, *Studies in Common and Comparative Semitics. Selected Papers*.
 Cordoba 2015.
- G. Goldenberg, *Studies in Semitic Linguistics: Selected Writing* Jerusalem: Magnes
 Press, Hebrew University 1998.
- G. Khan, *Studies in Semitic syntax*, Oxford 1988.
- I. M Diakonoff, *Semito-Hamitic Languages: An Essay in Classification* Moscow:
 Nauka 1965.
- J. Barth, *Die Nominalbildung in den semitischen Sprachen*. Leipzig 1894.
- J. Fox, *Semitic Nouns Patterns*. Winona Lake, Indiana 2003.
- J. Hackett and N. Pat-El, "On Canaanite and Historical Linguistics: A Rejoinder to
 Anson Rainey," *Maarav* 17 (2010) 173-188.
- J. Huehnergard, "Remarks on the Classification of the Northwest Semitic
 Languages," pp. 282-293 in eds. J. Hoftijzer and G. van der Kooij, *The Balaam Text
 from Deir Alla Re-evaluated: Proceedings of the International Symposium held at
 Leiden 21-24 August 1989*. Leiden 1991.
- J. Huehnergard, "Semitic Languages," 4:2117-2134 in ed. J.M. Sasson, *Civilizations
 of the Ancient Near East*. New York 1995.
- J. Huehnergard, "New Directions in the Study of Semitic Languages," pp. 251-272 in
 eds. J.S. Cooper and G.M. Schwartz, *The Study of the Ancient Near East in the 21st
 Century: The William Foxwell Albright Centennial Conference*. Winona Lake, Indiana
 1996.
- J. Owens, *A Linguistic History of Arabic* Oxford: Oxford University Press 2006.
- L. Edzard, *Polygenesis, Convergence, and Entropy: An Alternative Model of
 Linguistic Evolution Applied to Semitic Linguistics*. Wiesbaden 1998.
- M. Bravmann *Studies in Arabic and general syntax*, Cairo 1953.
- N. Chomsky, *Knowledge of language: Its Nature, Origin, and Use* New York: Praeger
 Scientific 1986.
- N.J.C. Kouwenberg, *The Akkadian Verb and Its Semitic Background*. Winona Lake,
 Indiana 2010.
- R.C. Steiner, *Early Northwest Semitic Serpent Spells in the Pyramid Texts*. Winona
 Lake, Indiana 2011.
- R. Hetrzon, "Two Principles of Genetic Reconstruction," *Lingua* 38 (1976) 89-108.
- S. Izre'el, ed., *Semitic Linguistics: The State of the Art at the Turn of the Twenty
 First Century* (& Israel Oriental Studies 20). Tel Aviv 2002.
- S. Moscati et al., *An Introduction to the Comparative Grammar of the Semitic
 Languages*. Wiesbaden 1964.
- W.R. Garr, "The Comparative Method in Semitic Linguistics," *Aula Orientalis* 23
 (2005) 17-21.

חומר לקריאה נוספת:

- A. Dolgopolsky, *From Proto-Semitic to Hebrew. Phonology: Etymological Approach in a Hamito-Semitic Perspective*. Milan 1999
- A.D. Rubin, *A Brief Introduction to the Semitic Languages*. Gorgias Handbooks 19. Piscataway, NJ: Gorgias Press 2010.
- A. Faber, "Semitic Sibilants in an Afro-Asiatic Context," *Journal of Semitic Studies* 29 (1984) 189-224.
- G. Bergsträsser, *Introduction to the Semitic Languages, Text Specimens and Grammatical Sketches*. Tr. P.T. Daniels. Winona Lake 1983 (&eq; Einführung in die semitischen Sprachen, Sprachproben und grammatische Skizzen. München 1928).
- G. Goldenberg: "Attribution in Semitic Languages", *Langues Orientales Anciennes: Philologie et Linguistique* 7 (1995) 1-20.
- H. Gzella, ed., *Languages from the World of the Bible*. Boston/Berlin 2012.
- J.H. Hospers, *A Basic Bibliography for the Study of the Semitic Languages*. 2 vols. Leiden 1973.
- L. Edzard, ed., *Semitic and Afroasiatic: Challenges and Opportunities*. Wiesbaden 2012.
- M.H. Goshen-Gottstein, *Comparative Semitic Linguistics: A Students' Reader*. Jerusalem 1976.
- P.R. Bennett, *Comparative Semitic Linguistics: A Manual*. Winona Lake, Indiana 1998.
- S. Weninger et al., eds., *The Semitic Languages: An International Handbook*. Mouton 2011
- Z. Harris, *Development of the Canaanite Dialects: An Investigation in Linguistic History*. New Haven 1939.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: